

'ทรัมป์'ผู้นำสหรัฐ-ผลกระทบต่อไทย

การก้าวขึ้นสู่ตำแหน่ง
ประธานาธิบดีสหรัฐ
คนที่ 45 ของ โดนัลด์ ทรัมป์

รายงาน พิเศษ

เป็นเรื่องเหนือความคาดหมายของชาวโลก

เสียงวิเคราะห์วิจารณ์ที่เกิดขึ้นหลังรู้ผลเลือกตั้งจึงอื้ออึง ทั้งต่อต้าน
เศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศ

ในส่วนของผลกระทบที่มีต่อประเทศไทย มีความเห็นจากนักวิชาการ ดังนี้

วิโรจน์ อาลี

สาขาวิชาการระหว่างประเทศ รัฐศาสตร์ ม.ธรรมศาสตร์

ทรศนะของทรัมป์ ระหว่างการปราศรัยหาเสียงต่อนโยบายการต่างประเทศ
มีใจความสำคัญ 3 ประเด็น คือ 1.สร้างพันธมิตรใหม่อย่างรัสเซีย 2.จีนคือปัญหา
ทางการเมืองระหว่างประเทศ ทำให้มีเงินการลงทุนรั่วไหลออกจากสหรัฐ และ
3.มุ่งเน้นไปที่ปัญหาตะวันออกกลางมากขึ้น ทั้งหมดเพื่อให้ความสำคัญกับการ
พัฒนาประเทศตนเองมากกว่าประเทศอื่น

แนวทางการสร้างความสัมพันธ์กับภูมิภาคนี้ของ บารัค โอบามา ผ่านหลักคิด
ปักหมุดเอเชีย (pivot to asia) ด้วยการดำเนินการสร้างร่วมมือกับชาติในเอเชีย
ด้วยการพูดคุยและหาข้อตกลงร่วมกัน (engagement) จะถูกทอนความสำคัญลง
ในแง่เศรษฐกิจจะเกิดผลกระทบทางอ้อมทั้งด้านเสียและด้านดี หากสหรัฐ

สามารถดูดเม็ดเงินลงทุนออกจากจีนกลับคืนมาที่ตัวเองได้ในระดับหนึ่ง ผ่านมาตรการ กลไกและสิทธิพิเศษทางภาษี จีนก็จะเกิดปัญหา

ส่งผลให้ไทยที่พึ่งพาเศรษฐกิจผ่าน การเป็นฐานการผลิตชิ้นส่วนประมุขแล้ว ส่งออกก็จะโดนไปด้วย ตลอดจนความช่วยเหลือทางการเงินผ่านองค์กรเอ็นจีโอ องค์กรระหว่างประเทศ ในลักษณะ อำนาจอ่อน (soft power) จะลดลง

ทว่าข้อดีคือ ทรัมป์อยากยกเลิก กรอบความตกลงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ ทางเศรษฐกิจ ภาคพื้นแปซิฟิก (Trans-Pacific Strategic Economic Partnership Agreement-TPP) ที่รัฐบาล เดโมแครตผลักดัน เพื่อประโยชน์ทางการค้าแก่ประเทศสมาชิก จนทำให้เม็ดเงินการลงทุนไปตกอยู่กับเวียดนาม

มากกว่าเรา จากความได้เปรียบในการเปิดเสรีทางการค้ากับอเมริกา แคนาดา และ เม็กซิโก ที่ไทยไม่มีข้อตกลงกับชาติที่มีตลาดขนาดใหญ่เหล่านี้ได้

หากทรัมป์ยกเลิกที่พีพีจีจริง ไทยก็จะไม่ถูกกดดันให้เข้าร่วม มีเวลาพักหายใจ เม็ดเงินที่เข้าสู่ภูมิภาคที่เคยถูกลูกไปเวียดนามอาจจะกระจายมาที่เราได้

แต่ทั้งหมดเป็นการตีความจากวิสัยทัศน์ทรัมป์ที่ผ่านมา ยังต้องติดตามการ ดำเนินงานจริงของรัฐมนตรีและองคาพยพอื่นต่อไป ทั้งหมดอาจจะเป็นเพียงการ หาเสียงเพื่อสร้างความหรือความหวังเอาชนะการเลือกตั้งอย่างเดียว

สำหรับสถานะทางเศรษฐกิจระยะกลางและระยะยาวที่จะเกิดขึ้นกับไทยอีก 1 ปีข้างหน้าคือ การเลือกตั้งผู้นำของมหาอำนาจในยุโรปหลายประเทศ ที่ทิศทาง บ่งชี้ว่าพรรคอนุรักษนิยมกำลังฟื้นคืนชีพ

สืบเนื่องจากสภาพเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ปัญหาผู้อพยพทะลักจำนวนมาก และ ปัญหาการร้ายสมัยใหม่ ตัวชี้วัดคือผลประชามติสหราชอาณาจักรออกจากอียู หรือ brexit ที่ผ่านมา หากเทรนด์เดินไปเหมือนที่ชาวอเมริกันเลือกทรัมป์ รัฐบาล ฝ่ายขวาจากยุโรปก็จะมีนโยบายการต่างประเทศลักษณะปิดกั้นตนเอง สูงส่งกับชาติ อื่นน้อยลง ไทยที่เป็นชาติส่งออกก็จะได้รับผลกระทบจากการกีดกันเหล่านี้

ด้วยอุดมการณ์หลักของพรรครีพับลิกันที่เป็นอนุรักษนิยม ประกอบกับไทย ไม่ได้อยู่ในจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญเหมือนช่วงสงครามเย็น ก็จะได้รับ ความสนใจ น้อยลง หากเราอิงกับประเทศจีนมากขึ้นก็จะส่งผลให้ถูกวิจารณ์อย่างรุนแรงจาก รัฐบาลสหรัฐ ถึงความไม่เป็นประชาธิปไตย

เทรนด์การเมืองของไทยถือว่าล่วงหน้าสหรัฐไปก่อนแล้ว จากผลประชามติเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญที่เปิดช่องให้กองทัพฝังตัวในการเมืองต่อไปในกลไกของวุฒิสภา สถานการณ์จากนี้ต่อไปถึงกำหนดการเลือกตั้งปลายปี 2560 จะทวีความ เข้มข้นและรุนแรง การเคลื่อนไหวฝ่ายประชาธิปไตยก็จะทำได้ยากขึ้น

เราอาจได้เห็นบุคลิกแบบทรัมป์ มีการใช้ประชานิยมขว้างขวาด เอาใจแต่ประชาชน ที่สนับสนุนตนเป็นหลักจนเกินเลย คงกล่าวพูดกันแสดงออกกันอย่างไม่เหนียมอาย จนอาจจะถึงเกรียติกันมากขึ้น

สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์

นักวิชาการอิสระ ด้านเศรษฐศาสตร์และการเมือง

การได้รับชัยชนะของ ทรัมป์ ในการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐ ผลกระทบระยะสั้นเกิดขึ้นกับตลาดการเงิน ตลาดทุน ในส่วนของไทยไม่ได้มีแรงกระทบมาก เนื่องจากยังห่างไกล

ที่ต้องติดตามคือระยะกลาง ระยะยาว จะเกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยอย่างไรบ้าง โดยมองว่านโยบายกีดกันทางการค้า เพื่อตอบโต้กับ

จีน จะส่งผลกระทบต่อการค้าโลกและจะส่งผลให้เศรษฐกิจโลกมีความตึงเครียดมากขึ้น

มาตรการเผชิญหน้ากับจีนและส่งสัญญาณต่อการดำเนินนโยบายของญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ จะทำให้เศรษฐกิจโลกเกิดความตึงเครียด ทำให้กลุ่มประเทศอาเซียนต้องรักษาระยะห่างจากสหรัฐและเข้าหาจีนมากขึ้น เช่นกรณีเดียวกับฟิลิปปินส์และมาเลเซียก่อนหน้านี้

นอกจากนี้ นโยบายของทรัมป์ที่ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนกว่า 1 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ อีกทั้งยังมีนโยบายลดภาษีให้กับคนรวย จะส่งผลกระทบต่อฐานะของสหรัฐ ปัจจุบันที่ 75% เป็น 100% ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (จีดีพี) ทำให้เศรษฐกิจสหรัฐที่เริ่มฟื้นตัวจะมีผลกระทบอีก ในส่วนของความตกลงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์เศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก (ทีพีพี) ที่จะยกเลิกนั้น มองว่าไทยจะได้ประโยชน์เพราะไทยไม่ได้ทำข้อตกลงดังกล่าวด้วย

อัยฉวรงค์ ปาณิกบุตร

อดีตคณบดีคณะรัฐศาสตร์ ม.รามคำแหง

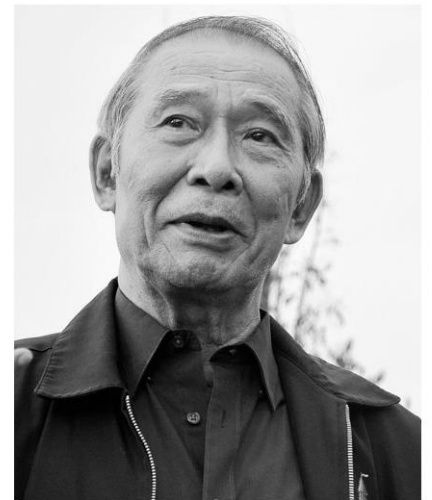
แม้ว่าทรัมป์ ตัวแทนจากพรรครีพับลิกันจะพลิกสื่อได้เป็นประธานาธิบดีสหรัฐคนใหม่ แต่เรื่องทางการเมืองคงไม่กระทบกับประเทศไทย อย่างที่วิตกกังวล เพราะแม้สหรัฐจะเป็นประเทศมหาอำนาจแต่ก็อยู่ห่างจากเรา หรือแม้แต่ทรัมป์จะไม่ใช้คนเก่งเรื่องต่างประเทศ แต่หากได้ทีมที่ปรึกษาที่ดีก็จะทำให้ดีได้แน่นอน

จุดสำคัญที่น่าวิตกกว่าเรื่องการเมือง คือเรื่องของเศรษฐกิจที่ทรัมป์มีความชัดเจนว่าต้องการคุ้มครองธุรกิจของสหรัฐเป็นหลัก จะมีการปกป้องสิทธิ และผลประโยชน์ของสหรัฐค่อนข้างมาก ประเด็นดังกล่าวเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้ประชาชนสหรัฐชอบทรัมป์ โดยเฉพาะคำพูดที่ว่าจะทำให้สหรัฐกลับมายิ่งใหญ่เหมือนเดิม

อย่างไรก็ตาม ผลกระทบทางเศรษฐกิจแม้จะกระทบบ้างแต่ก็

ไม่กระทบมาก ไม่น่ากลัวอย่างที่วิตกแต่ต้องระวังเรื่องมาตรการภาษีที่จะเก็บการค้าของต่างประเทศค่อนข้างสูง ซึ่งเป็นสิ่งที่ประเทศไทยต้องระวังในการต่อรองมาตรการกับสหรัฐ

แต่จะไม่กระทบกับภูมิภาคของเราในระยะยาวแน่นอน

และเศรษฐกิจของประเทศจะไม่ปั่นป่วน ไม่มีอะไรน่ากลัว เพียงแต่เราต้องนั่งเฝ้านโยบายของเราและต้องไม่เข้าข้างใดข้างหนึ่ง ทรัมป์ก็เป็นนักธุรกิจ จะรู้ว่าเงินเล่นอะไร เราจึงต้องรอบคอบในการเล่นเศรษฐกิจ

ส่วนนโยบายด้านการทหาร สหรัฐคงไม่ช่วยเหลือเราอยู่แล้ว เพราะเขาไม่ช่วยประเทศที่ยึดอำนาจ แต่ในอนาคตถ้ากลับสู่ประชาธิปไตยคงต้องรอดูอีกครั้ง

ส่วนจะกระทบกับคนไทยที่จะเดินทางไปสหรัฐ หรือประกอบธุรกิจหรือไม่นั้นคงไม่เกี่ยวกับ เพราะส่วนใหญ่ธุรกิจของคนไทยในสหรัฐคือทำอาหาร ไม่ใช่อุตสาหกรรมที่จะไปแข่งขันกับเขาสูง จึงไม่น่าจะเกิดการต่อต้าน

ลีดา สอนศรี

คณบดีวิทยาลัยการเมืองการปกครอง ม.มหาสารคาม

การได้รับตำแหน่งประธานาธิบดีสหรัฐของทรัมป์ ผู้ซึ่งมีบุคลิกเป็นนักธุรกิจ และแน่นอนว่าบุคลิกของนักธุรกิจนั้นย่อมมีความเป็นเผด็จการ ต้องการมีอำนาจแบบเบ็ดเสร็จเด็ดขาด ประกอบกับทรัมป์เป็นนักชาตินิยมที่เห็นได้จากนโยบายการดึงคนอเมริกากลับเข้าสู่ประเทศ และป้องกันการอพยพเข้ามาจากต่างชาติ

ทรัมป์ต้องการเปลี่ยนแปลงนโยบายของโอบามาเกี่ยวกับประเด็นการค้าเสรี โดยประกาศว่าจะไม่เข้าร่วม หากเป็นเช่นนั้นย่อมส่งผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจ เพราะนโยบายหลักของทรัมป์ ต้องการแก้ไขปัญหภายในประเทศก่อน ทั้งปัญหาการว่างงาน ปัญหาสังคมต่างๆ เราคงเห็นการปิดกั้นผู้อพยพจากเม็กซิโกเป็นครั้งแรก

และการประกาศชัดว่าจะไม่รับสินค้านำเข้าจากจีน แน่แน่นอนว่าผลกระทบต่อไทยจะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน เนื่องจากเรามีสินค้าส่งออกจำนวนมากไปยังจีนและจีนส่งต่อไปยังอเมริกา

คนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะเข้าไปทำงานในอเมริกาได้ยากยิ่งขึ้น เป็นไปได้ว่าค่าเงินดอลลาร์จะอ่อนลงและค่าเงินในเอเชียจะแข็งขึ้น

หากเป็นเช่นนั้นจะมีปัญหาต่อการส่งออกของเอเชีย

การสนับสนุนหรือให้ความช่วยเหลือกลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะลดน้อยลง เพราะทรัมป์ไม่มีท่าทีให้

ความสนใจในกลุ่มประเทศเหล่านี้ แตกต่างจากคลินตันที่ให้การสนับสนุน

ทางออกคือเราคงต้องพึ่งพามาจากจีนอย่าง จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้มากยิ่งขึ้นเพื่อแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้นหลังจากนี้ และประเทศที่จะปรับตัวได้ก่อนใครคงเป็นฟิลิปปินส์ เนื่องจากฟิลิปปินส์เรียนรู้วิธีการทำธุรกิจแบบอเมริกาอย่างยาวนาน และการปรับท่าทีในความสัมพันธ์กับจีนที่มีแนวโน้มจะไปในทางที่ดีขึ้น

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับอเมริกา คงไม่ดีขึ้นเมื่อทรัมป์มีนโยบายที่ชัดเจน ซึ่งรวมไปถึงการลงทุนจากอเมริกาที่คงมีน้อยลง แต่ประเด็นนี้ การลงทุนส่วนใหญ่ในไทยก็มาจากจีนอยู่แล้ว ดังนั้นเรื่องที่จะกระทบหลักๆ ก็คือการค้าเสรี แต่หากทรัมป์ยังยึดถือแนวคิดนี้ก็อาจส่งผลกระทบต่ออเมริกาเองก็เป็นได้

ส่วนที่กังวลถึงการเกิดความรุนแรงนั้น ต้องมองว่าทรัมป์จะเน้นแก้ไขปัญหภายในประเทศให้หมดสิ้นก่อน การแก้ไขปัญหาการค้าเสรีโดยไปแทรกแซงประเทศในตะวันออกกลางนั้น คงลดน้อยลง แต่ต้องขึ้นอยู่กับท่าทีของรัฐมนตรีต่างประเทศคนใหม่ด้วย